

sredmladnjek, maj pomladnjek, junij predletnjek, julij sredletnjek, avgust poletnjek, september predjesenec, oktober sredjesenec, november pojesenec, december pa predzimec. Ali žive ta imena še kje drugod? *Rasto P.*

Brankovo Kolo, ta list „za zabavo, pouk in književnost“, ki je izhajal 11 let v Sr. Karlovcih, a je proti jeseni l. l. javil, da se ustavi, bo vendar izhajal dalje, ker so drugi listi — tudi naš „Zvon“ — in merodajni poedinci kazali, kako bi bilo škoda tako vrlega časopisa. — Mi pozdravljamo kakor doslej z veseljem bratski list in ga priporočamo vsem, ki radi bero kaj lahkega in zanimivega v cirilici. — List izhaja vsak četrtek, cena mu je 10 K na leto (pošilja se administraciji „Brankovega Kola“ v Sr. Karlovcih v Slavoniji). *Dr. Jos. Tomišek.*

Behar. List za zabavo i pouku. Sarajevo, Ferhadija ulica, br. 23. Cena 10 K na leto. Ta polmesečnik, ki zastopa v hrvaškem jeziku interese islamskega prebivalstva v Bosni, izhaja zdaj že šesto leto. „Behar“ spada med družinske liste, prinaša razprave o raznih snoveh, baš zdaj pregled zgodovine Islama po arabskih in turških virih, zlasti pa povesti iz islamskega življenja, pesmi, a tudi dnevne novice, kakor jih pri nas prepuščamo žurnalistiki. *Dr. Jos. Tomišek.*

Splošni pregled

Stritarjeva sedemdesetletnica. Dne 6. marca t. l. bo praznoval Josip Stritar svoj sedemdeseti rojstni dan. O Stritarjevih zaslugah za razvitek našega slovstva in za napredek slovenstva sploh se ne da na kratko govoriti. Obljubljen nam je daljši spis o Stritarju. Na tem mestu nam ne preostaja drugega, nego zaklicati odličnemu pesniku, učitelju našemu in prvoboritelju na polju prosvete iz dna srca: Še mnoga, mnoga leta!

Svatopluk Čech, znani pesnik in esaist češki, je praznoval dne 21. februarja svoj šestdesetletni rojstni dan.

Bodoči knjižni program „Slovenske Matice“. Knjižni odsek „Slovenske Matice“ je poveril v seji dne 28. junija 1905. l. pododseku petorice izmed sebe nalogo, naj sestavi osnovo bodočemu društvenemu knjižnemu programu. Omenjeni pododsek je poverjeno mu nalogo v svojih sejah dne 3. in 18. avgusta 1905 izvršil in osnovo predložil knjižnemu odseku. Ta je o tej osnovi v svojih sejah dne 20. oktobra, 14. novembra, 20. decembra lani in 16. januarja letos razpravljaj, jo z malimi izprembami sprejel in odboru v odobrenje priporočil. Odbor je njegovemu nasvetu v redni seji dne 18. januarja t. l. pritrdil in obenem sklenil, naj se program v časopisih objavi. Program je sledeči: 1. „Zbornik“ se kot perijodična knjiga obdrži v ta namen, da se v njem objavljajo krajše razprave strogo znanstvene vsebine. 2. „Letopis“ ostani še nadalje društvena knjiga za objavljanje pisarniškega poročila. 3. Matica izdaj vsako leto po cno ali dve monografiji. Kot primerna tvarina tem monografijam se priporočajo sledeče razprave: a) Zgodovina Ilirije kot spominska knjiga z ozirom na bližajočo se stoletnico. b) Zgodovina ilirizma. c) Zgodovina reformacijske dobe v Slovencih. d) Bleiweis in Novice, ob stoletnici pokojnikovega rojstva. e) Zgodovina slovenskega naroda. f) Zgodovina slovenske in drugih slovanskih književnosti. g) Opis drugih slovenskih pokrajin. h) Prešernov zbornik. i) Etnografske študije o Slovencih (z ilustracijami). j) Novejše tehnične pridobitve (z ilustracijami). k) Občna zgodovina v monografijah (ilustrirana). k) Zgo-

dovina umetnosti v monografijah (ilustrirana). *l)* Kemična tehnologija. *m)* Bakteriologija in mikroskopija (ilustrirana). *n)* Narodno gospodarstvo. *o)* Socijalizem in socijologija. *p)* Poučni spisi iz zdravstva. *r)* Etika. *s)* Estetika. *š)* Poetika. *t)* Astronomija.

4. Leposlovju naj se pridrže vsako leto vsaj po tri knjige pod splošnimi naslovi: *a)* Knezova knjižnica, *b)* Zabavna knjižnica, *c)* Iz svetovne književnosti. Kot tvarina prvima dvema knjigama se priporočajo poleg izvirnih leposlovnih del ponatiski izbranih spisov umrlih ali pa tudi še živečih domačih pisateljev. Izdajala naj bi se tudi izvorna dramatična dela in pesniški zborniki. Za prevode v knjigi „Iz svetovne književnosti“ se priporočajo pesniške antologije, dalje najboljša starejša in novejša slovanska leposlovna in dramatična dela ter klasična in moderna dela tujih književnosti. Sprejemajo se pa le prevodi po izvirnem besedilu; prevodi iz nemščine se načelno odklanjajo. Vsakemu teh prevodov naj se pridoda kot uvod kratek pregled o avtorjevem življenju in delovanju. Slavno občinstvo se s to objavo opozarja na bodoče društveno delovanje „Slovenske Matice“. Slovenski pisatelji se prav vljudno prosijo, naj stopijo v kolo sotrudnikov „Slovenske Matice“, ako niso že med njimi. Program je tako bogat in raznovrsten, da vsakdo, ki čuti v sebi poklic in voljo, najde v njem obširno in hvaležno polje za sodelovanje. Hvaležni mu bodo za to društvo, odbor in društveniki. Kdor bi se utegnil za program natančneje zanimati, ga dobi lahko na ustno ali pismeno zahtevo iz društvene pisarne.

Tehniški slovar. Lani spomladi se je v „Slovenski Matici“ ustanovil odsek za izdavanje „Nemško-slovenskega tehniškega slovarja“. Izmed Matičnih odbornikov so poleg načelnika ravnatelja Šubica stopili v odsek: ravnatelj Senekovič in pa profesorji Bartel, dr. Ilešič, Pleteršnik. Zapisnikar je tajnik Lah. Odsek se je pomnožil s tehniiki strokovnjaki. Pristopili so mu: stavbni svetnik Klinar, nadinženir Sbrizaj, inženirji: prof. Foerster, Prelovšek, Turk (ki je v novejšem času postal tudi Matični odbornik), Zajec in Skaberne. V odseku je zastopana tudi trgovska in obrtniška zbornica po svojem tajniku dr. V. Murniku. Odsek je imel doslej pet sej, v katerih se je izvršilo že več pripravljanih del. Odsek si je nabavil iz kredita, ki mu ga je dovolila „Slovenska Matica“, več vnanjih slovarjev kot vzorce za delo. Strokovnjaki ekscerpirajo Wolf-Pleteršnikov slovar. To delo dobro napreduje in utegne biti do poletja gotovo. Podjetje krepko podpirajo tehniški dijaški klubi v Pragi, na Dunaju in v Gradcu. Za podjetje se zanima tudi občinstvo. Po navodilu, kako nabirati pojme tehniške vsebine (dobiva se v društveni pisarni „Slovenske Matice“) je dokaj vprašanj. Več gradiva so že poslali ali pa dali na razpolaganje gg. učitelj Bezljaj in dvorni kaplan Steska v Ljubljani, poštni ofic. Wisjan v Trstu, slovenski tehnik v Pragi po stud. ing. I. Rusu pravnik I. Modic na Dunaju i. dr. Hvalno je tudi omeniti krepke podpore „Društva čeških arhitektov in inženirjev“ in pa „Spolka čeških železniških uradnikov“ v Pragi, ki sta odseku s svojimi strokovnimi publikacijami na uslugo.

V pojasnilo. V oceni „Mučenikov“ (v predzadnjem odstavku na str. 118.) je pomotoma natisnjen brezzmiselni „prst“ namesto „prt“. Besedilo na onem mestu sicer jasno pove, da tam ne gre za posamezno besedo — in naj bo „prt“ ali „prst“ — ampak za celoten, nejasno ustrojen stavek; to v pojasnilo tistim bralcem, ki ne poznajo izvirnih „Mučenikov“ in morda mislijo, da se je kritik spotaknil ob besedo — „prst(!)“.

Dr. J. T.

